

Literárna tvorba

1881
Na dedine
1882
Prípravy na svadbu
1885
Umierajúce dieťa
1891
V Černickej škole
1894
Proti prúdu
1896
Prvé previnenie
1898
Popolka
1902
Za letného večera
1913-1917
Môj syn
1923-1924
Moje deti
1925
Sedemdesiat rokov života

Elena Maróthy Šoltésová pod Tatrami

Vydala: Podtatranská knižnica v Poprade,
2009

Zodpovedná: Mgr. Anna Balejová, riaditeľka

Zostavila: Anna Ottová

Náklad: 30 výtlačkov

Tlač: Podtatranská knižnica v Poprade

Život

1855
Narodila sa 6. januára v Krupine
v rodine farára a spisovateľa Daniela
Maróthyho
1860
Začala chodiť do ľudovej školy v
Luboreči
1857
Zomrela jej matka
1864-1865
Navštevovala obecnú maďarskú
kalvínsku školu v Lučenci
1865-1866
Chodila do nemeckej školy v Poprade-
Veľkej
1866-1867
Pokračovala v štúdiu v nemeckom
výchovno-vzdelávacom ústave slečny
Žanety Friedlovej v Lučenci
1875
Vydala sa za obchodníka Ľudovíta
Šoltésa
1881
Vstupuje do literatúry
1894-1927
Bola predsedníčkou spolku Živena
1939
Zomrela 11. februára v Martina, kde je
aj pochovaná

Elena Maróthy - Šoltésová pod Tatrami

Podtatranská knižnica v Poprade
2009

„Ja radšej volím bohatý vnútorný život a chudobný zovnútorý ako naopak.“

Elena Maróthy-Šoltésová

„Vzdelanostná požiadavka znalosti cudzích rečí, u nás najmä maďarskej a nemeckej, vtedy u dcér slovenskej inteligencie riešila sa najviac tak, že bývali na jeden rok posielané kvôli maďarčine niekam niekam medzi čírych Maďarov, kvôli nemčine najviac do niektorého nemeckého mestečka na Spiši, kde obyčajne navštevovali maďarskú alebo nemeckú obecnú školu, a po skončení školského roku vrátili sa domov, plynule hovoriac po maďarsky alebo po nemecky, čím asi bývali ich školská výchova i ukončená. Tak bolo i so mnou.“

Šoltésová, Elena Maróthy

Sedemdesiat rokov života

In Šoltésová, Elena Maróthy : *Výber*. Bratislava : Tatran, 1978, s.431.

„Apa, keď už bol vo Veľkej, išiel a i mňa so sebou pojal i do blízkych Batizoviec navštíviť ev. farára Andreja Dianišku, mamkinho príbuzného, u ktorého, vtedy ešte neženatého, žila i jeho mať a sestra Marička, všetko milí, nekonečne priateľskí ľudia. Andi, tuším, viac rokov pobudol v Nemecku, mal akúsi jemnú vážnosť v belasých očiach; Marička, ružová blondína okrúhlych tvarov, mala sa ku mne, hlúpej dedinčanke, s takou pôvabnou láskavosťou, že som bola ňou celkom očarená. Povodila ma po celom dome i gazdovstve, že som sa cítila hneď ako doma. A stará tetuška, nízka, počerná, náramne živá a pohyblivá, šírila okolo seba dobrú vôľu.“

Šoltésová, Elena Maróthy

Sedemdesiat rokov života

In Šoltésová, Elena Maróthy : *Výber*. Bratislava : Tatran, 1978, s.464-465.

„Keď však otec odchádzal z Veľkej, napomínajúc ma ku všetkému dobrému a prosiac moje domáce o lásku a trpezlivosť pre mňa, jednako zasa v žalostnom plači lúčila som sa s ním, len mi žalosť kratšie trvala než vlni v Lučenci. Na druhý deň už ma počali zaujímať miestne veci a minulý polrok v nemeckej škole slečny Friedlovej zanechal mi dobrodenie, že so svojimi domácimi už vedela som sa ako-tak nemecky dorozumieť.“

Starú pani Weissovú nemala som v láske pre jej niektoré slabosti – nedospeli sú odmietaví proti tomu, čo nechápu - i pre nekrášený spišský dialekt, mne veľmi protivný, ale s jej dcérou, slečnou Reli (Aurélia), ktorá bola postavy temer nie vyššej ako ja vtedy, zakrnelej pre chorobu v detstve, ale mala krásne, milé tmavé oči, pre ktoré ja celú mala som ju za peknú, - hneď pocítili sme vzájomnú sympatiu, hoci ona vtedy mohla byť už vyše tridsaťročná a ja ešte nie celých jedenásť. Bola značne vzdelanejšia od matky, prečítala mnoho kníh i čistejšiu nemčinu užívala – a bola dobrej duše.“

Šoltésová, Elena Maróthy

Sedemdesiat rokov života

In *Elena Maróthy-Šoltésová : život a dielo v dokumentoch*. Martin . Osveta, 1989, s.26.

Pamätná tabuľa vo Veľkej

„Školský rok sa skončil a o niekoľko dní po skúške zasa prišiel po mňa sám môj otec. Jeho láske nebola to priveľká námaha, hoci bol slabého zdravia. Zaradovala som sa mu, túlila som sa k nemu – ale spolu i nadchádzala ma ma ľútosť, že je koniec môjmu pobytu vo Veľkej, kde mi bolo dobre medzi dobrými ľuďmi. Medzi najlepších zo svojich spišských známostí pokladala som Dianiškovcov v Batizovciach.“

Šoltésová, Elena Maróthy

Sedemdesiat rokov života

In Šoltésová, Elena Maróthy : *Výber*. Bratislava : Tatran, 1978, s.469.

„Tam (na Spiši) nehľadane dostávalo sa mi uznania právoplatného člena domácnosti, ktorého mienka alebo žiadosť brala sa do úvahy, i zdôverovali sa mu veci pre rodinu dôležité, pred cudzími však zamlčované a tak podobne, že nevdojak začala som cítiť u seba akúsi osobnú hodnotu, čo spolu i pobádalo ma utvrdiť ju v sebe. V tom bol nevypočítaný, dobrý výchovný vplyv, ktorého sa mi za pobytu vo Spiši dostalo. Doma však tiež akosi nevdojak, bola som od mamky bez ohľadu na polrok minulého roku postavená do polohy ako predtým: byť čím viac karhanou a napomínanou a mať na mysli, aby som vyhovelá jej požiadavkám.“

Šoltésová, Elena Maróthy

Sedemdesiat rokov života

In Šoltésová, Elena Maróthy : *Výber*. Bratislava : Tatran, 1978, s. 471.

„K tým radostnejším udalostiam patrila účasť na zhromaždení Matice slovenskej v Martine. Keď uvidela nádherné hory, rozplývala sa šťastím. Pripomenuli jej chvíle pod Tatrami.“

Troligová, Zlata

Načierala z detskej i zo svojej duše

In *Verejná správa*, roč. 63, č. 3 (2008), s. 27.